

Slovenska cesta 54 dkom@dkom.si  
SI-1000 Ljubljana www.dkom.si  
T 01 234 28 00

Številka: 018-128/2024-6

Datum: 12. 11. 2024

## SKLEP

Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljevanju: Državna revizijska komisija) je na podlagi 39. in 70. člena Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/11 s sprem.; v nadaljevanju: ZPVPJN) v senatu Sama Červeka kot predsednika senata ter Andraža Žvana in Aleksandra Petrovčiča kot članov senata v postopku pravnega varstva pri oddaji javnega naročila »*Storitve mobilne telefonije in nakup mobilnih aparatov ter storitve prenosa podatkov z uporabo omrežja mobilnega operaterja in nakup opreme za prenos podatkov*«, v sklopu 1 »*Storitve mobilne telefonije in nakup mobilnih aparatov*«, na podlagi zahtevka za revizijo, ki ga je vložil vlagatelj TELEKOM SLOVENIJE, d.d., Cigaletova ulica 15, Ljubljana (v nadaljevanju: vlagatelj), zoper ravnanje naročnika Ministrstvo za javno upravo, Tržaška cesta 21, Ljubljana (v nadaljevanju: naročnik), 12. 11. 2024

### odločila:

1. Zahtevek za revizijo je utemeljen v delu, ki se nanaša na naročnikov odgovor, objavljen na Portalu javnih naročil 17. 9. 2024 ob 13.56.

V preostalem delu se zahtevek za revizijo zavrne kot neutemeljen.

2. Naročnik je dolžan vlagatelju povrniti stroške pravnega varstva v višini 2.000,00 EUR v roku 15 dni od prejema tega sklepa, po izteku tega roka pa z zakonskimi zamudnimi obrestmi do plačila. Višja stroškovna zahteva vlagatelja se zavrne.
3. Zahteva naročnika za povrnitev stroškov predrevizijskega postopka se zavrne.

### Obrazložitev:

Obvestilo o predmetnem javnem naročilu, ki ga naročnik oddaja v odprtem postopku po 40. členu Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/2015 s spremembami; v nadaljevanju: ZJN-3), je bilo 30. 8. 2024 objavljeno na Portalu javnih naročil pod št. objave JN006137/2024-EUe16/01 in v Dodatku k Uradnem listu Evropske unije pod št. objave 520850-2024.

Vlagatelj je 27. 9. 2024 (tj. pred potekom roka za predložitev ponudb) vložil zahtevek za revizijo zoper določbe dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (v nadaljevanju tudi: razpisna dokumentacija), v katerem predlaga, da se v predmetnem javnem naročilu v sklopu 1 razveljavi:

- zahteva: »V kolikor izbrani ponudnik storitve, ki so predmet tega naročila, zagotavlja storitve vsem svojim uporabnikom na trgu z uporabo tehnologije VoWiFi, mora predmetno tehnologijo uporabljati tudi pri izvajanju predmetnega naročila.«, kot izhaja iz odgovora naročnika na Portalu javnih naročil z dne 23.09.2024 ob 13.37 in
- poglavje »15. Okvirne količine« dokumenta »Navodila za pripravo ponudbe za javno naročilo po odprtem postopku z oznako odmob-7/2024« (v nadaljevanju: Navodila ponudnikom).

Vlagatelj zahteva tudi povrnitev specificiranih stroškov postopka pravnega varstva.

Vlagatelj najprej zatrjuje, da je naročnik z odgovorom, objavljenim na Portalu javnih naročil 23. 9. 2024 ob 13.37, s katerim je odgovoril na vprašanje glede obveznosti zagotavljanja storitve VoWiFi, kršil načelo enakopravne obravnave ponudnikov. Glede morebitnega sklicevanja naročnika na 23. člen vzorca krovne pogodbe (ki se nanaša na obveznost izvajanja storitev z najnaprednejšo tehnologijo, ki jo ima izvajalec) vlagatelj pojasnjuje, da je storitev VoWiFi tehnologija, ki omogoča izvajanje glasovnih klicev prek brezžičnega omrežja Wi-Fi namesto tradicionalnega mobilnega omrežja (kot so 3G, 4G ali 5G). Pri tem gre za način prenosa glasovnih klicev prek interneta, kjer se uporabnik poveže s telefonom na lokalno Wi-Fi omrežje, kar je še posebej uporabno na območjih z omejeno ali slabo mobilno pokritostjo, je pa tam močan Wi-Fi signal. Ta tehnologija ima sicer določene prednosti, vendar je v tem trenutku najnaprednejša storitev uporaba omrežja 5G (in druge naprednejše tehnologije, npr. VoNR, ki jih omogoča omrežje 5G NR) in ne tehnologija VoWiFi. Vlagatelj dalje navaja, da je naročnik obvezno zagotavljanje storitve VoWiFi določil samo za tiste ponudnike, ki imajo oziroma nudijo predmetno storitev (poleg vlagatelja še en operater) in nosijo tudi z njo povezane stroške, ponudbo takega ponudnika pa enači s ponudbo ponudnikov, ki te storitve (in z njo povezanih stroškov) nimajo (npr. obstoječi izvajalec), s čimer vlagatelju ni omogočen enak dostop do javnega naročila. Dalje poudarja, da sam to storitev brez dodatnih stroškov v okviru mesečne naročnine ponuja vsem svojim strankam, vendar mu kljub temu nastajajo dodatni stroški (približno 1,40 EUR brez DDV na uporabnika, kar v celotnem obdobju trajanja javnega naročila znaša več kot 1,2 mio EUR brez DDV). Ker bo vlagatelj funkcijo VoWiFi moral zagotavljati naročnikovim uporabnikom, je glede na prednosti predmetne tehnologije pri komunikaciji v gostovanju še dodatno v slabšem položaju, saj se s tem odpove znatnemu delu prihodkov, ki izhajajo iz gostovanja v tretjih državah, konkurenca, ki ne uporablja VoWiFi, pa bo pri pripravi ponudbene cene (izračunu stroškov in prihodkov) upoštevala bistvene višje prihodke iz naslova gostovanja v tujini. Ob upoštevanju naročnikove zahteve iz prvega odstavka 5. člena krovne pogodbe nezagotavljanje funkcije VoWiFi za vlagatelja predstavlja tudi kršitev pogodbe in s tem izpostavljenost poslovnemu tveganju (v obliki pogodbene kazni, unovčenja bančne garancije ali tožbe na povračilo škode), ponudniki, ki VoWiFi ne nudijo, pa predmetnim tveganjem niso izpostavljeni niti teh ne potrebujejo ovrednotiti pri ponujeni ceni, zato so lahko ugodnejši. Vlagatelj navaja še, da je naročnik predmetno zahtevo oblikoval glede na subjektivno zmožnost posameznega ponudnika, ali mu ta lahko ponudi predmetno funkcionalnost, in ne v skladu s petim odstavkom 68. člena ZJN-3 ter ne glede na svoje potrebe (ob tem se sklicuje na prakso Državne revizijske komisije, npr. v zadevi št. 018-261/2013).

Vlagatelj nadalje naročniku očita, da ni predložil vseh podatkov, ki bi omogočali enakopravno obravnavo ponudnikov. V tej zvezi najprej navaja, da je v predmetnem javnem naročilu vrednost mobilnih aparatov (glede na naročnikovo oceno le-teh) bistveno večja od vrednosti zahtevanih storitev (po njegovi oceni je razmerje približno 80 : 20), zato skupni znesek za mobilne aparate nikakor ni zanemarljiv in je odločilen za vprašanje, kdo bo izbrani ponudnik v sklopu 1 tega

javnega naročila, hkrati pa je naročnik najverjetneje napačno označil javno naročilo kot storitev, čeprav prevladuje nakup blaga (in bi zato moral upoštevati prvi odstavek 25. člena ZJN-3). Ob tem pojasnjuje, da je naročnik kot merilo (v formulo za izračun) vključil tudi postavke CM1 do CM2 (ki predstavljajo različne razrede mobilnih aparatov), hkrati pa formula zajema tudi cene storitev mobilne telefonije, kar pomeni, da mora vlagatelj podati popust na ceno mobilnega aparata, ki ga mora nadomestiti skozi ceno storitev mobilne telefonije. Navedeno sicer za vlagatelja ne predstavlja težave v primeru, ko imajo vsi ponudniki enake podatke o dejanskem številu teh aparatov, saj imajo v tem primeru enaka izhodišča in ponudbena cena odraža nivo tveganja, ki ga je vsak posamezni ponudnik pripravljen nositi. Vendar je po mnenju vlagatelja naročnikova ocena o predvidenem številu mobilnih aparatov (26.067) pavšalna in ne more biti resnična, saj bistveno odstopa od vlagateljeve projekcije, tj. približno 15.000 mobilnih aparatov ali še manj. Ob tem vlagatelj poudarja, da v danem primeru ni relevanten zgolj podatek o načrtovanih nakupih mobilnih aparatov, temveč tudi podatek o številu kupljenih mobilnih aparatov v preteklem obdobju (po posameznih razredih). Ker s tem podatkom razpolaga le obstoječi izvajalec, lahko zelo natančno določi prognozo porabe in tako zlorabi merila ter strošek aparata prilagodi glede na dejanske podatke. Posledično vlagatelj ne more pošteno konkurirati obstoječemu izvajalcu, navedeno pa predstavlja kršitev načela enakopravne obravnave ponudnikov. Dalje vlagatelj izpostavlja, da je glede na število uporabnikov v tem postopku (22.514) za približno 3.000 uporabnikov več kot v preteklem javnem naročilu (ko je bilo teh 19.437), pri čemer je sedaj predvidenih kar 6.000 mobilnih aparatov več kot v preteklem javnem naročilu (ko je bilo predvidenih 19.926 mobilnih aparatov) – kljub enaki določbi krovne pogodbe glede števila (zamenjanih) mobilnih aparatov za posameznega uporabnika (tj. da se lahko v obdobju trajanja pogodbe pri enem uporabniku zamenja največ dva aparata). Pri tem vlagatelj opozarja še na prakso Državne revizijske komisije v zadevi št. 018-068/2024, v kateri je bilo v primerljivem dejanskem stanju ugotovljeno, da naročnik ponudnikom ni zagotovil vseh potrebnih podatkov. Če bi torej naročnik objavil podatke o realizaciji po veljavni pogodbi (ki so javni podatki), bi po mnenju vlagatelja imeli vsi ponudniki enaka izhodišča pri določitvi ponujene cene.

Naročnik je s sklepom št. 430-82/2024-3130-220 z dne 30. 9. 2024 zadržal izvajanje predmetnega postopka oddaje javnega naročila do pravnomočne odločitve naročnika ali Državne revizijske komisije o zahtevku za revizijo.

Naročnik je s sklepom št. 430-82/2024-3130-222 z dne 9. 10. 2024 zavrnil vlagateljev zahtevek za revizijo in njegovo zahtevo za povrnitev stroškov ter vlagatelju naložil povračilo stroškov, ki so naročniku nastali v predrevizijskem postopku.

V zvezi s prvim očitkom naročnik uvodoma pojasnjuje, da je glede funkcionalno sti VoWiFi (tik pred iztekom roka za postavljanje vprašanj) prejel eno vprašanje, ki je po vsebini predstavljalo predstavitev te funkcionalnosti in predlog naročniku za njeno vključitev med obvezne zahteve. Za tem poudarja, da vlagatelj celotno argumentacijo domnevnih kršitev postavi le na drugem stavku naročnikovega odgovora na sporno vprašanje in iz tega izpelje napačen sklep, da mora vlagatelj (v kolikor bi postal izbrani ponudnik tega naročila) uporabnikom predmetnega naročila obvezno in brezplačno zagotavljati storitev VoWiFi, ter zaključek, da tehnične specifikacije v danem primeru oblikuje vsak ponudnik sam glede na to, ali to storitev ponuja vsem ostalim uporabnikom ali ne. Naročnik dalje predstavi koncept predmetnega javnega naročila in v tej zvezi pojasnjuje, da je glede na naravo predmeta naročila lahko v predračunu (in podrobneje v okviru merila v delu C) popisal in zajel približno 90 % vseh storitev. Vendar je vključil tudi možnost koriščenja drugih storitev pri izbranem ponudniku, ki niso izrecno zapisane v predračunu, jih pa uporabniki posameznih naročnikov potrebujejo in uporabljajo. Te se plačujejo na način, določen v petem odstavku 49. člena vzorca krovne pogodbe, ta možnost pa izhaja tudi iz drugih delov dokumentacije naročila (npr. iz 14. člena in prvega odstavka 15. člena vzorca krovne pogodbe

ter iz točke 2.1 dokumenta »*Tehnične specifikacije*«. Ob citiranju spornega odgovora, ki ga je podal na Portalu javnih naročil, poudarja, da v razpisni dokumentaciji ni določil ne posebne tehnologije ne izrecne funkcionalnosti oziroma storitve VoWiFi, kar pomeni, da naroča razpisane storitve in ne določene tehnologije. Opredelil je sicer minimalne tehnične in tehnološke zahteve, ni pa teh zahtev omejil navzgor oziroma je na več mestih v razpisni dokumentaciji določil, da mora ponudnik vse storitve, ki so predmet naročila, omogočati z najnaprednejšo tehnologijo, ki jo ima, ter vedno, ko je to mogoče, oziroma v okviru možnosti omrežja. V vzorcu krovne pogodbe je v 7. in 23. členu podrobno opredelil minimalne zahteve pri zagotavljanju pogodbenih storitev sklopa 1 ter hkrati tudi obveznosti izbranega ponudnika za zagotovitev teh zahtev (npr. po potrebi tudi z namestitvijo dodatne opreme za pokrivanje z mobilnim signalom). Naročnik zato zavrača vlagateljevo navajanje, da obveznost zagotavljanja storitve VoWiFi izhaja že iz 23. člena vzorca krovne pogodbe. VoWi-Fi namreč ni najnaprednejša tehnologija, zaradi česar vlagatelj na podlagi predmetne pogodbene določbe ne more zaključiti, da je to njegova pogodbeno obveznost. Ker predmet naročila ni konkretna tehnologija, zagotavljanje storitve VoWiFi ni tudi pogodbeno obveznost izbranega ponudnika, vendar pa naročnik zahteva, da se razpisane storitve izvajajo z najvišjo možno tehnologijo, skladno z razvojem tehnologije, če je to mogoče, oziroma v konkretnem primeru tudi s tehnologijo VoWiFi, v kolikor ponudnik storitve, ki so predmet tega naročila, zagotavlja vsem svojim uporabnikom na trgu. Kot izhaja iz pojasnila vlagatelja, gre pri VoWiFi za tehnologijo, ki je uporabna na območju z omejeno ali slabo mobilno pokritostjo in močnim WiFi signalom, kar za ponudnika, ki ima predmetno tehnologijo, pomeni kvečjemu prednost pred ponudniki, ki te tehnologije nimajo – glede na določbo v vzorcu krovne pogodbe, da mora izbrani ponudnik zagotavljati nemoteno delovanje telefonije znotraj zgradb posameznega naročnika (pri čemer mora po potrebi namestiti tudi dodatno opremo za pokrivanje z mobilnim signalom notranjih prostorov). Iz izpisa spletne strani, ki ga je vlagatelj priložil zahtevku za revizijo, je dalje razvidno, da vlagatelj za svoje uporabnike ponuja storitev VoWiFi, ki pa zahteva vklop in ni na voljo predplačnikom oziroma uporabnikom paketov Mobi in Izi, kar pomeni, da je vlagatelj ne zagotavlja vsem svojim uporabnikom na trgu. Iz navedenega torej izhaja, da gre v konkretnem primeru za situacijo, ko ponudnik uporabo VoWiFi zagotavlja uporabnikom na trgu kot posebno storitev proti plačilu, kar ureja 49. člen vzorca krovne pogodbe. Ali gre za storitev, katere plačilo je zajeto v okviru pakete ponudbe ali za storitev, ki jo ponudnik trži kot samostojno storitev (kot npr. vklop dodatnega paketa k »osnovnemu« paketu), pa je v celoti v domeni vlagatelja. V posledici vsega navedenega naročnik zaključuje, da je tehnične specifikacije oblikoval skladno z 68. členom ZJN-3, celotno dokumentacijo pa pripravil tako, da je javno naročilo dostopno čim širšemu krogu ponudnikov in da so ponudniki obravnavani enakopravno.

V zvezi z drugim očitkom naročnik najprej poudarja, da predvidene količine aparatov in tudi porazdelitev uteži v formuli (za merilo) po posameznem razredu aparatov izhajajo iz sporočenih potreb posameznih naročnikov za novo naročilo, ob upoštevanju statistike pretekle porabe za vse posamezne naročnike. Navedeno je naročnik pojasnil tudi v svojih odgovorih na Portalu javnih naročil, ki jih citira v nadaljevanju. Strinja se z navedbo vlagatelja, da je število aparatov v novem naročilu večje kot v predhodnem naročilu, vendar ob tem poudarja, da je večje tudi število uporabnikov. Naročnik je posamezne naročnike izrecno opozoril na realno oddajo potreb kot tudi na določilo glede števila mobilnih aparatov na uporabnika ter na dejstvo, da je treba takšne menjave predvideti v okviru oddanih količin. Kljub temu, da je v tem naročilu 22.514 uporabnikov, predvideno število mobilnih aparatov pa je kar 26.067, bi bilo lahko to število (glede na določilo, da lahko uporabnik zamenja največ dva aparata v obdobju trajanja pogodbe) še mnogo višje. Razloge, zakaj so v tem naročilu posamezni naročniki pri oddaji količin aparatov upoštevali več količin iz naslova zamenjav pri enem uporabniku, gre pripisati več dejavnikom (npr. izraba aparatov, fizična obraba ali celo poškodbe in nedelovanje aparatov, zastarela tehnologija, varnostne posodobitve, potrebe po zmogljivih aparatih zaradi uporabe zahtevnih aplikacij). Naročnik ni umetno dodajal števila mobilnih aparatov, kot želi prikazati vlagatelj, ampak je pri

oblikovanju naročila izhajal iz sporočenih potreb (le posamezni naročniki poznajo predvidevanja za naslednje obdobje), pri tem pa je upošteval tudi statistiko porabe preteklih let (kar je v odgovorih pojasnil potencialnim ponudnikom), saj pri pripravi merila oziroma uteži posamezne postavke merila ne more izhajati samo iz enih ali drugih podatkov. Naročnik torej v merilo ne more vključiti le realizacije preteklega obdobja (pri čemer nikakor ne more vključiti celotnega obdobja, saj bo imel točne podatke o porabi šele po preteku obstoječe pogodbe v naslednjem letu), kot tudi ne more izhajati samo iz bodočih potreb (ob tem npr. tudi ne more upoštevati samo držav, v katere so uporabniki službeno največ odhajali v preteklem obdobju, temveč mora upoštevati tudi načrtovana službena potovanja za naslednje obdobje). Zaradi navedenega in podobnih okoliščin je v novem naročilu drugačno tudi razmerje med utežmi po posameznih razredih ter med posameznimi storitvami iz obrazca predračun. Naročnik dalje opozarja na dejstvo, da ponudniki oblikujejo cene (tudi) glede na svoja predvidevanja in svoje podatke ter ob podatkih, podanih s strani naročnika, različno izračunajo svoja tveganja. Ne glede na podatke o dejanski porabi mobilnih aparatov zadnjih dveh let bi morali ponudniki pripraviti ponudbo glede na uteži, ki jih je pripravil naročnik v formuli za izračun merila, četudi pa bi se podatki znatno razlikovali, bi za izbiro najugodnejšega ponudnika še vedno bila merodajna formula za izračun merila, kot jo je naročnik določil v razpisni dokumentaciji (točka 10 Navodil ponudnikom). Po mnenju naročnika tako vsi potencialni ponudniki razpolagajo z vsemi podatki, ki jih potrebujejo za pripravo ponudbe za novo naročilo. Ob tem še pojasnjuje, da so se v predhodnih javnih naročilih razmerja, ki so izhajala iz merila, izkazala za pravilna, tudi v predhodnem javnem naročilu pa so bile količine aparatov in uteži po posameznih razredih (kot tudi uteži pri vseh drugih postavkah merila) okvirne, a je vlagatelj kljub temu lahko pripravil in oddal ponudbo, zato naročniku ni razumljivo, zakaj ponudbe ne bi mogel oddati v tem trenutku.

Naročnik je Državni revizijski komisiji 11. 10. 2024 odstopil dokumentacijo o postopku oddaje javnega naročila ter dokumentacijo o predrevizijskem postopku.

Vlagatelj se je do naročnikove odločitve o zahtevku za revizijo opredelil z vlogo z dne 14. 10. 2024, v kateri vztraja pri revizijskih navedbah in prereka naročnikove razloge za zavrnitev zahtevka za revizijo. Poudarja, da je ravno naročnik tisti (in ne vlagatelj, kot to zatrjuje naročnik), ki zanemarja drugi del odgovora, podanega na Portalu javnih naročil, saj je naročnik v njem določil, da mora ponudnik, ki zagotavlja storitve vsem svojim uporabnikom z uporabo tehnologije VoWiFi, to tehnologijo uporabljati tudi pri izvajanju predmetnega javnega naročila. In ker vlagatelj slednjo zagotavlja vsem svojim uporabnikom, jo je (upoštevajoč naročnikov odgovor) dolžan zagotavljati tudi pri predmetnem javnem naročilu. Že v zahtevku za revizijo je namreč pojasnil, da storitev VoWiFi zagotavlja vsem svojim uporabnikom (z izjemo predplačniških paketov, ki pa niso predmet konkretnega javnega naročila) ter da je ta vključena v ceno mesečne naročnine, kar pomeni, da za uporabnika (ne glede na to, da jo mora posebej vključiti) ne predstavlja dodatnih stroškov. Ker te storitve v svojem uradno veljavnem ceniku nima vključene kot posebne storitve in je ne more posebej obračunati (kot to navaja naročnik), mora njene stroške vključiti v ceno ostalih storitev. Posledično so ponudniki, ki te storitve ne zagotavljajo in jim stroški zanjo ne nastajajo, v neenakopravni prednosti, saj so kljub nižji ravni kakovosti lahko ugodnejši in imajo več možnosti za dodelitev javnega naročila. Čeprav naročnik zatrjuje, da predmet naročila ni konkretna tehnologija, bi bila pogodbeno obveznost vlagatelja (v primeru izbire) tudi zagotavljanje storitve VoWiFi (glede na obveznost izbranega ponudnika o izvajanju in zagotavljanju storitev na najvišji ravni kakovosti). Tudi glede očitka o nezadostnih podatkih vlagatelj vztraja pri svojih navedbah in dodaja, da četudi bo naročnik ponudnika izbral na podlagi meril, določenih v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, mora vlagatelj določiti cene za mobilne aparate in posamezne storitve realno glede na predvidevanja porabe in stroškov v obdobju naročila. Ker so količine, podane s strani naročnika, zgolj okvirne, so za ponudnike podatki o porabi v preteklem obdobju bistveni pri oblikovanju ponudbenih cen, pri čemer je neizpodbitno dejstvo, da z njimi

razpolaga dosedANJI izvajalec. Posledično naročnik s skrivanjem teh podatkov v prid trenutnega izvajalca omejuje konkurenco in postavlja vlagatelja v neenakopravni položaj.

Naročnik se je do vlagateljeve vloge z dne 14. 10. 2024 opredelil z vlogo z dne 24. 10. 2024, v kateri želi poudariti napačno navedena ali prikazana dejstva vlagatelja v opredelitvi (ki so sicer razvidna že iz odločitve o zahtevku za revizijo). Tako med drugim poudarja, da vlagatelj napačno interpretira njegove navedbe v zvezi s tehnologijo VoWiFi, pri čemer vlagatelj sam zatrjuje, da storitev VoWiFi zagotavlja (določenim) uporabnikom na trgu kot posebno storitev proti plačilu in kot storitev, ki zahteva vklop. Ali bo vlagatelj predmetno storitev vkalkuliral v ponujeno ceno v naročilu ali pa jo bo tržil kot samostojno storitev (jo vključil v svoj cenik), ki se zaračuna na podlagi vklopa predmetne storitve, pa je v celoti v njegovi domeni. Dalje naročnik pojasnjuje, da se do odločitve Državne revizijske komisije v zadevi št. 018-068/2024, na katero se sklicuje vlagatelj (v zvezi z očitkom o zahtevanih podatkih glede realizacije obstoječe pogodbe), ni opredeljeval iz razloga, ker ta z obravnavanim primerom ni primerljiva. Ob tem poudarja, da imajo vlagatelj in vsi potencialni ponudniki enaka izhodišča za pripravo ponudbe, tj. podatke o porabi in o bodoči porabi, torej količinah, ki jih bo naročnik predvidoma naročil v obdobju trajanja pogodbe in jih bo tudi uporabil za izračun najugodnejše ponudbe (merilo). Vlagateljeve kalkulacije samo na podlagi pretekle porabe mobilnih aparatov pa se v pridobitvi naročila ne morejo uveljaviti, saj v merilo (v delu mobilnih aparatov) ni vključena zgolj poraba mobilnih aparatov v preteklem dvoletnem obdobju, temveč tudi pričakovana poraba za naslednje obdobje.

Vlagatelj se je z vlogo z dne 30. 10. 2024 opredelil do naročnikove vloge z dne 24. 10. 2024. Med drugim znova poudarja, da se naročnik (kljub njeni izjemni pomembnosti) ni opredelil do ključne okoliščine, da z uvedbo obveznosti, da mora ponudnik pri izvajanju tega naročila nuditi tehnologijo VoWiFi, če jo ponuja tudi drugim uporabnikom na trgu, za vlagatelja zagotavljanje VoWiFi postane pogodbeno obveznost. Navedeno pomeni, da za vlagatelja nezagotavljanje VoWiFi pomeni kršitev pogodbenih obveznosti, ki lahko rezultira v več sankcijah, vse to pa mora tak ponudnik (ki ponuja storitev VoWiFi) upoštevati pri ponudbi, medtem ko ostali ponudniki (ki te storitve na trgu ne ponujajo) tega ne potrebujejo ovrednotiti, posledično pa je vlagatelj postavljen v izrazito neenakopraven položaj. Ponovno poudarja tudi, da storitve VoWiFi za svoje uporabnike ne obračunava ločeno, vseeno pa mora stroške zanjo upoštevati v svoji ponudbeni ceni in bo zaradi tega dražji od ponudnikov, ki te storitve ne nudijo. Ob tem kot problematično izpostavlja dejstvo, da naročnik ni izhajal iz svojih dejanskih potreb po storitvah in ni določil raven kakovosti, ki jo zahteva, temveč od vsakega ponudnika zahteva različne ravni kakovosti, kar je v nasprotju z načelom enakopravne obravnave in ustvarja dodatno neenakost med ponudniki. Tudi v zvezi z očitkom glede nezagotovitve informacije o porabi (naročilu) mobilnih aparatov v preteklem obdobju vlagatelj vztraja pri svojih navedbah v predhodnih vlogah in naročniku pri tem očita kršitev splošnih načel javnega naročanja.

Državna revizijska komisija je pred meritorno obravnavo zahtevka za revizijo preverila, ali je vložen pravočasno in pri naročniku; ali vsebuje vse obvezne sestavine iz 15. člena ZPVPJN; ali ga je vložila aktivno legitimirana oseba iz 14. člena ZPVPJN; ali obstajajo omejitve iz 16. člena ZPVPJN in ali je dopusten. Državna revizijska komisija je ugotovila, da so izpolnjeni vsi pogoji iz prvega odstavka 31. člena ZPVPJN, med drugim tudi obstoj aktivne legitimacije vlagatelja (v kar podaja dvom naročnik) – razen za očitek glede domnevne kršitve prvega odstavka 25. člena ZJN-3, kot bo pojasnjeno v točki 2 obrazložitve tega sklepa – kakor tudi neobstoj omejitve iz tretjega odstavka 16. člena ZPVPJN (kar obširno utemeljuje vlagatelj). Zato je zahtevke za revizijo na podlagi drugega odstavka 31. člena ZPVPJN sprejela v obravnavo.

Po pregledu prejete dokumentacije ter preučitvi navedb vlagatelja in naročnika je Državna revizijska komisija odločila, kot izhaja iz izreka tega sklepa, iz razlogov, navedenih v nadaljevanju.

*1.) Glede oblikovanja tehničnih zahtev, ki se nanašajo na zagotavljanje storitve VoWiFi*

Vlagatelj naročniku najprej očita, da je z odgovorom na Portalu javnih naročil, ki se nanaša na obveznost zagotavljanja tehnologije oziroma storitve VoWiFi, kršil načelo enakopravne obravnave ponudnikov (7. člen ZJN-3) ter določbe četrtega in petega odstavka 68. člena ZJN-3. Med vlagateljem in naročnikom je tako sporno, ali je naročnik pri oblikovanju tehničnih zahtev, s katerimi je opredelil predmet naročila, kršil določbe ZJN-3.

Glede na revizijske navedbe Državna revizijska komisija uvodoma pojasnjuje, da naročnik s tehničnimi zahtevami (specifikacijami), ki jih mora skladno s prvim odstavkom 68. člena ZJN-3 navesti v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, opredeli zahtevane značilnosti (lastnosti) predmeta javnega naročila, ki naj bi izražale njegova pričakovanja glede namena, ki ga želi doseči z izvedbo javnega naročila. Tehnične specifikacije tako določajo zahtevane značilnosti gradnje, storitve ali blaga. Te značilnosti se lahko nanašajo tudi na točno določen postopek ali način proizvodnje ali zagotavljanja zahtevanih gradenj, blaga ali storitev ali na točno določen postopek za kakšno drugo stopnjo v njihovi življenjski dobi, tudi če takšni dejavniki fizično niso del njih, a pod pogojem, da so značilnosti povezane s predmetom javnega naročila ter sorazmerne z vrednostjo in cilji naročila (prvi odstavek 68. člena ZJN-3).

Skladno s četrtem odstavkom 68. člena ZJN-3 morajo tehnične specifikacije vsem gospodarskim subjektom zagotavljati enak dostop do postopka javnega naročanja in neupravičeno ne smejo ovirati odpiranja javnih naročil konkurenci. Če tega ne upravičuje predmet javnega naročila, v skladu s šestim odstavkom 68. člena ZJN-3 v tehničnih specifikacijah ne smejo biti navedeni določena izdelava ali izvor ali določen postopek, značilen za proizvode ali storitve določenega gospodarskega subjekta, ali blagovne znamke, patenti, tipi ali določeno poreklo ali proizvodnja, ki dajejo prednost nekaterim podjetjem ali proizvodom ali jih izločajo. Take navedbe so izjemoma dovoljene, če sicer ni mogoče dovolj natančno in razumljivo opisati predmeta naročila, vsebovati pa morajo tudi besedi »ali enakovrednik«. Naročnik je pri opisovanju predmeta javnega naročila omejen tudi s temeljnimi načeli javnega naročanja, pri čemer mora tehnične specifikacije določiti na način, ki na eni strani zagotavlja konkurenco med ponudniki, na drugi pa njihovo enakopravno obravnavo (5. in 7. člen ZJN-3).

Državna revizijska komisija je že večkrat pojasnila (npr. v zadevah št. 018-020/2019, 018-127/2020, 018-043/2021, 018-111/2021, 018-077/2023 in 018-018/2024), da načela zagotavljanja konkurence med ponudniki ni mogoče interpretirati v smislu zahteve po vzpostavljanju konkurenčnosti tudi v tistih primerih, ko te iz upravičenih razlogov ni mogoče doseči. Prav tako v pravu javnih naročil načela enakopravnosti ni mogoče razumeti kot absolutne kategorije. Enakopravnost namreč ne pomeni, da mora naročnik vsem potencialnim ponudnikom omogočiti enak položaj v postopku oddaje javnega naročila. Nasprotno, pravo praviloma ne sme neposredno vplivati na razmerja na trgu z ukrepi, ki bi povzročali ekonomsko ali dejansko enakost. Zaradi različnih ekonomskih, tehničnih, kadrovskih in tudi naravnih danosti je dejanski položaj ponudnikov in njihovih ponudb različen, prednosti, ki jih te dajejo, pa je dovoljeno in pogosto celo gospodarno upoštevati. Zato zgolj dejstvo, da naročnik z določeno zahtevo razlikuje ponudnike, še ne pomeni, da je takšna zahteva že sama po sebi diskriminatorna. V naravi same zahteve je, da ponudnike razvršča na tiste, ki določeno zahtevo izpolnjujejo in je zato njihovo ponudbo mogoče obravnavati kot dopustno (takšno, ki ustreza potrebam in zahtevam naročnika), ter na tiste, ki te zahteve ne izpolnjujejo in posledično ne morejo sodelovati v postopku oddaje javnega naročila. Naročniki so zato v postopkih oddaje javnih naročil upravičeni postavljati zahteve, ki imajo za posledico razlikovanje ponudnikov, vendar le iz razlogov, ki so neposredno

povezani s predmetom javnega naročila in so objektivno opravičljivi. Ni pa dopustno razlikovanje ponudnikov glede na kriterije, ki niso objektivno opravičljivi in pomenijo zlasti krajevno, predmetno ali osebno diskriminacijo, s čimer je določen gospodarski subjekt bodisi postavljen v bistveno slabši položaj bodisi je privilegiran, ne da bi za to obstajali utemeljeni razlogi (v tej zvezi smiselno prim. tudi sodbo Sodišča EU v zadevi C-513/99, Concordia Bus Finland Oy Ab).

Upoštevajoč navedeno gre zaključiti, da pravila javnega naročanja določajo, kako naj naročnik nabavi blago oziroma naroči storitve, ne pa tudi, katero blago sme nabaviti oziroma katere storitve sme naročiti, kakor tudi ne, katere konkretne lastnosti morajo imeti blago oziroma storitve, ki jih naroča. Naročnik je torej pri ugotavljanju svojih potreb in oblikovanju tehničnih specifikacij načeloma samostojen in tehnične zahteve določi ob upoštevanju lastnih potreb ter pričakovanj glede na predmet javnega naročila, vendar pa njegova avtonomija pri tem ni neomejena, saj naročnik ne sme postavljati zahtev, ki niso objektivno opravičljive in ki bi lahko določenim ponudnikom bodisi dajale neupravičeno prednost bodisi bi jim neupravičeno onemogočale udeležbo v postopku javnega naročanja.

V obravnavanem primeru je naročnik v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila tehnične zahteve za predmet naročila v spornem sklopu 1 (tj. storitve mobilne telefonije in nakup mobilnih aparatov) podal v dokumentu »*Tehnične specifikacije za SKLOP 1*« (v nadaljevanju: tehnične specifikacije), v katerem je navedel vse storitve, ki ji morajo zagotavljati ponudniki, kot tudi zahteve glede opreme (mobilnih aparatov po posameznih razredih), ki jih naroča v tem sklopu.

Določene tehnične zahteve glede zahtevanih storitev za sklop 1 dalje izhajajo tudi iz vzorca krovne pogodbe za sklop 1 (v nadaljevanju: vzorec pogodbe), v katerem je naročnik v določbah poglavja VII (v 23. do 25. členu) opredelil zahteve glede kakovosti storitev in tudi posledice v primeru, če jih izvajalec ne bo zagotavljal na zahtevani ravni. V drugem odstavku 23. člena vzorca pogodbe (na katerega se v postopku pravnega varstva sklicujeta obe stranki) je tako naročnik med drugim določil:

*»Izvajalec mora zagotavljati storitve v okviru tehničnih in tehnoloških možnosti in na način kot so dogovorjene s pogodbo. Izvajalec mora pogodbene storitve izvajati z najnaprednejšo tehnologijo, ki jo izvajalec ima, ter s hitrostjo prenosa podatkov, ki mora biti najvišja možna, v okviru možnosti omrežja. /.../«.*

Naročnik je na Portalu javnih naročil prejel tudi več vprašanj, ki se nanašajo na oblikovanje tehničnih zahtev, ter z odgovori nanje dopolnjeval oziroma spreminjal in pojasnjeval tehnične specifikacije, določene v (prvotni) dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila. Skladno z drugim odstavkom 67. člena ZJN-3 se namreč informacije, ki jih posreduje naročnik gospodarskim subjektom na Portalu javnih naročil ali prek njega, štejejo za spremembo, dopolnitev ali pojasnilo dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, če iz vsebine informacij izhaja, da se z njimi spreminja ali dopolnjuje ta dokumentacija ali če se s pojasnilom odpravlja dvoumnost navedbe v tej dokumentaciji.

Naročnik je med drugim prejel vprašanje zainteresiranega ponudnika:

*»Čudi nas, da naročnik ne zahteva funkcionalnosti VoWiFi. Gre za funkcionalnost, ki močno zmanjšuje strošek klicanja in pošiljanja sporočil v tujini. Torej brez te funkcionalnosti bo uporabnik izven EU za vsak klic povzročil izjemno visok strošek, medtem ko bi bil klic z uporabo VoWiFi večinoma brezplačen oz. se bo obračunal kot komunikacija v Republiki Sloveniji. Še dodatna možnost te funkcionalnosti pa je, da deluje tudi na območju, kjer je na voljo samo WiFi, ne pa tudi mobilni signal.«,*



na katerega je 23. 9. 2024 ob 13.37 na Portalu javnih naročil odgovoril:

*»V skladu z drugim odstavkom 23. člena vzorca krovne pogodb za sklop 1 mora izvajalec vedno ko je to mogoče, pogodbene storitve izvajati z najnaprednejšo tehnologijo, ki jo izvajalec ima. V kolikor izbrani ponudnik storitve, ki so predmet tega naročila, zagotavlja storitve vsem svojim uporabnikom na trgu z uporabo tehnologije VoWiFi, mora predmetno tehnologijo uporabljati tudi pri izvajanju predmetnega naročila. Če pa izbrani ponudnik uporabo tehnologije VoWiFi zagotavlja uporabnikom na trgu kot posebno storitev proti plačilu, pa bodo lahko tudi to storitev posamezni naročniki uporabljali na način, kot je določeno v petem odstavku 49. člena vzorca krovne pogodbe za sklop 1, izbrani ponudnik pa bo lahko zaračunaval ceno glede na svoj uradno veljavni cenik za poslovne uporabnike. V kolikor ima več cenikov za poslovne uporabnike, pa mora obračunavati ceno iz najugodnejšega cenika za poslovne uporabnike.«.*

Med strankama ni sporno (enako pa ugotavlja tudi Državna revizijska komisija), da je naročnik s predmetnim odgovorom na Portalu javnih naročil (ki skladno s citiranim drugim odstavkom 67. člena ZJN-3 predstavlja del dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila) podal jasno zahtevo, da mora ponudnik, ki nudi tehnologijo (funkcionalnost) VoWiFi, to zagotavljati tudi pri izvajanju storitev predmetnega javnega naročila, če jo tudi sicer zagotavlja svojim uporabnikom. V okviru te (jasne in nesporne) naročnikove zahteve za odločitev v predmetnem sporu ni pravno relevantno dejstvo, kateri so ponudniki, ki nudijo storitev VoWiFi, in kateri ponudniki te storitve ne nudijo. Zato je Državna revizijska komisija kot nepotreben zavrnila vlagateljev dokazni predlog o preveritvi tega dejstva pri Agenciji za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije oziroma na mobilnih aparatih zaposlenih pri naročniku oziroma pri Državni revizijski komisiji.

Med strankama dalje ni sporno, da je naročnik že v (prvotni) dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila (v 23. členu vzorca pogodbe) določil, da mora izvajalec pogodbene storitve izvajati z najnaprednejšo tehnologijo, ki jo ima. Ob tem iz citiranega naročnikovega odgovora, objavljenega na Portalu javnih naročil, izhaja, da naročnik tehnologijo VoWiFi obravnava kot napredno tehnologijo. Ne glede na vprašanje, ki ga v zvezi s tem v postopku pravnega varstva odpirata vlagatelj in naročnik, tj. ali je tehnologija VoWiFi tudi najnaprednejša, Državna revizijska komisija ugotavlja, da navedeno ne vpliva na jasnost spornega odgovora, s katerim je naročnik nedvoumno določil oziroma pojasnil, da morajo ponudniki, ki imajo tehnologijo VoWiFi in jo zagotavljajo svojim uporabnikom na trgu, to zagotavljati tudi v predmetnem javnem naročilu.

Upoštevajoč določbe dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (med katere, kot že navedeno, sodi tudi naročnikov odgovor, objavljen na Portalu javnih naročil 23. 9. 2024 ob 13.37) Državna revizijska komisija ugotavlja, da v obravnavanem primeru ni mogoče slediti navedbam vlagatelja, da je naročnik s sporno zahtevo oblikovanje tehničnih specifikacij prepustil ponudnikom, upoštevajoč okoliščino, ali storitev VoWiFi ponujajo svojim poslovnim uporabnikom na trgu ali ne. Strinjati se gre z vlagateljem, da mora naročnik predmet javnega naročila določiti natančno in opisati v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, pri čemer mora izhajati iz lastnih potreb, ki so pogojene z njegovimi nalogami oziroma pristojnostmi. Vendar Državna revizijska komisija v danem primeru ne ugotavlja, da naročnik predmeta ni določil dovolj natančno in da ni izhajal iz svojih potreb. Kot poudarja tudi naročnik, v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila ni podal zahtev glede točno določene tehnologije, temveč je glede zahtevanih storitev določil, da te obsegajo *»prenos govora, SMS/MMS sporočila, prenos podatkov in storitev upravljanja mobilnih naprav«*, pri čemer je v nadaljevanju te storitve še podrobneje opisal (v točki 1 tehničnih specifikacij). Kot že pojasnjeno, pa je naročnik od ponudnikov (v 23. členu vzorca pogodbe) zahteval, da predmetne storitve izvajajo z najnaprednejšo tehnologijo, ki jo imajo, pri čemer iz spornega odgovora na Portalu javnih naročil nedvoumno izhaja, da med to napredno

tehnologijo šteje tudi tehnologijo VoWiFi ter da jo morajo ponudniki, ki jo nudijo svojim uporabnikom, zagotavljati tudi v tem javnem naročilu.

Glede na navedeno gre ugotoviti, daje naročnik v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila jasno določil, kakšne so njegove potrebe – tj. izvajanje določenih storitev, ki jih morajo ponudniki izvajati z najvišjo možno tehnologijo, ki jo imajo, med katero (skladno s podanim odgovorom na Portalu javnih naročil) sodi tudi tehnologija VoWiFi.

Upoštevajoč revizijske navedbe se zato odpira nadaljnje vprašanje, ali naročnik ponudnike, ki ponujajo različno napredno tehnologijo, obravnava neenakopravno in s tem krši določbe ZJN-3. Vlagatelj namreč zatrjuje, da naročnik s sporno zahtevo daje neupravičeno prednost ponudnikom, ki na trgu ponujajo najbolj enostavne rešitve in nimajo razvite napredne tehnologije, med katere sodi tudi tehnologija VoWiFi. Ker tem ponudnikom v zvezi s predmetno tehnologijo ne nastajajo stroški, te storitve pa (upoštevajoč naročnikov odgovor na Portalu javnih naročil) niso dolžni zagotavljati v predmetnem javnem naročilu, bodo po mnenju vlagatelja lahko ugodnejši od ponudnikov, ki vlagajo v razvoj različnih naprednih dodatnih storitev, vključno s storitvijo VoWiFi, in morajo slednjo nuditi tudi pri izvajanju storitev predmetnega javnega naročila.

V zvezi s spornim vprašanjem gre najprej ugotoviti, da iz predmetnega odgovora na Portalu javnih naročil in (prvotnih) določb dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (kot tudi iz naročnikovih navedb v odločitvi o zahtevku za revizijo), ne izhaja, da naročnik od ponudnikov zahteva, da tehnologijo VoWiFi ponudijo brezplačno. Nasprotno, naročnik je namreč že v odgovoru na Portalu javnih naročil pojasnil, da lahko ponudniki to storitev obračunajo na način, predpisan v petem odstavku 49. člena vzorca pogodbe. Ta določa:

*»Za vse storitve, ki niso navedene v prilogi 4 in jih bo posamezni naročnik v skladu s prilogo 2 uporabljal ter vse ostale storitve in dodatno opremo, ki je neposredno povezana z blagom, ki je predmet te pogodbe, ki jih bo posamezni naročnik uporabljal, izvajalec zaračunava cene glede na svoj uradno veljavni cenik za poslovne uporabnike. V kolikor ima več cenikov za poslovne uporabnike, mora obračunavati ceno iz najugodnejšega cenika za poslovne uporabnike.«.*

Kot je pojasnil naročnik v odločitvi o zahtevku za revizijo, podlago za obračun dodatnih storitev (poleg storitev, opredeljenih v ponudbenem predračunu) predstavlja tudi določba 14. člena vzorca pogodbe:

*»Posamezni naročnik lahko za posameznega uporabnika izvajalcu da zahtevo za vklop drugih dodatnih paketov, ki jih izvajalec nudi za druge naročnike oziroma uporabnike. Za zahteve glede vklopov drugih dodatnih paketov izvajalca se smiselno uporabljajo določila tretjega in četrtega odstavka 12. člena te pogodbe v delih, ki urejajo vklope dodatnih paketov. Izvajalec posameznega naročnika/uporabnika obvešča na način iz 13. člena te pogodbe tudi za druge dodatne pakete.«,*

glede dodatne opreme pa določba pete alineje točke 2.1 tehničnih specifikacij:

*»izvajalec mora zagotavljati ponudbo originalne dodatne opreme (zmogljivi polnilci, baterije, stojala, avtoinstalacije, preklopni etuiji, digitalna pisala, slušalke,...) za vse aparate v vseh razredih, ki jo zaračunava kot je določeno v 49. členu krovne pogodbe«.*

Upoštevajoč navedeno ni mogoče slediti navedbam vlagatelja, da ponudnik, ki zagotavlja tehnologijo VoWiFi, stroškov, ki mu nastajajo s to tehnologijo (storitvijo), ne bo mogel vračunati v ponudbeno ceno oziroma da bo v primeru, če jih bo zaračunal, nekonkurenčen in v

neenakopravnem položaju s ponudniki, ki te tehnologije ne zagotavljajo. Kot pravilno pojasnjuje naročnik v odločitvi o zahtevku za revizijo, navedeno iz določb dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila ne izhaja. Naročnik je namreč v ponudbeni predračun vključil določene (standardne) storitve in opremo, katerih ponudbene cene se vrednotijo v okviru meril (določenih v točki 10 razpisne dokumentacije). Vendar pa je v določbah dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila najti tudi podlago, da lahko ponudniki vse ostale (nadstandardne) storitve in dodatno opremo, ki se ne bodo ovrednotile v okviru meril, ovrednotijo in zanje (posebej) podajo ponudbeno ceno na podlagi svojega uradno veljavnega (najugodnejšega) cenika za poslovne uporabnike (gl. zgoraj citirani peti odstavek 49. člena vzorca pogodbe).

Navedeno pomeni, da imajo vsi ponudniki, ki nudijo tehnologijo VoWiFi svojim uporabnikom na trgu (ter jo morajo skladno s spornim naročnikovim odgovorom, objavljenim na Portalu javnih naročil, zagotavljati v predmetnem javnem naročilu), možnost, da to storitev tudi posebej obračunajo. Ker se cena za to storitev ne bo vrednotila v okviru meril, ki jih je določil naročnik v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, posledično ni mogoče ugotoviti, da so ponudniki, ki nudijo to tehnologijo, v slabšem položaju od ponudnikov, ki te tehnologije nimajo in je ne potrebujejo zagotavljati pri izvajanju storitev v konkretnem javnem naročilu.

Ugotovljenega ne more spremeniti vlagateljovo navajanje, da sam te storitve vsem svojim uporabnikom (razen uporabnikom predplačniških paketov, ki niso predmet konkretnega naročila) omogoča brezplačno v okviru mesečne naročnine (torej je ne obračunava posebej), zaradi česar te storitve nima navedene kot posebne storitve v uradno veljavnem ceniku za poslovne uporabnike. Ne glede na to, ali vlagatelj to storitev svojim uporabnikom na trgu nudi brezplačno ali pa kot posebno storitev proti plačilu, je odločitev o tem, ali bo v predmetnem javnem naročilu storitev VoWiFi posebej obračunal (in v to ceno vključil stroške, za katere zatrjuje, da jih ima s to tehnologijo ter stroške, ki so povezani z morebitnimi pogodbenimi sankcijami zaradi obveznosti zagotavljanja te storitve, oziroma si s tem poračunal tudi morebiten izpad prihodkov, ki ga zatrjuje v zvezi s storitvami gostovanja) ali pa jo bo vključil v ceno ostalih storitev, določenih v ponudbenem predračunu, v konkretnem primeru (upoštevajoč določbe dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila) njegova poslovna odločitev.

Državna revizijska komisija je že večkrat pojasnila (prim. npr. odločitve v zadevah št. 018-098/2014 in 018-044/2021), da je oblikovanje ponudbene cene v domeni ponudnikov, ki sodelujejo v postopku javnega naročanja. Gre namreč za avtonomno pravico vsakega ponudnika, ki ponudbeno ceno oblikuje v skladu s svojimi poslovnimi odločitvami tako, da doseže konkurenčno ponudbeno ceno, ki zagotavlja izvedbo javnega naročila. Ponudniki torej ne samo presodijo, ali bodo v postopku javnega naročanja (sploh) so delovali, temveč tudi sami določijo elemente svoje ponudbene cene, vključno z riziki, za katere sami presodijo, da jih je potrebno vključiti v ponudbeno ceno, ki je nato podvržena konkurenci z ostalimi ponudniki. Naloga naročnika pri postopku javnega naročanja je, da v skladu z načelom zagotavljanja konkurence med ponudniki in načelom enakopravnega obravnavanja ne omejuje konkurence med ponudniki in jih ne obravnava neenakopravno, kar pa nikakor ne pomeni, da mora breme poslovnega rizika ponudnikov prevzemati nase.

Glede na to, da je naročnik v konkretnem primeru ponudnikom omogočil, da nadstandardne oziroma dodatne storitve (tiste, ki niso zajete v ponudbenem predračunu) posebej zaračunajo (kar velja tudi za storitev VoWiFi), gre dalje pojasniti, da s to situacijo ne more biti primerljiva vlagateljova ponazoritev z nakupom vozila (ko bi npr. naročnik zahteval dvopodročno klimo, ponudnik pa bi ponujal avto s štiripodročno klimo in ne bi smel znižati stroška in ponuditi dvopodročne klime).

Državna revizijska komisija v posledici vsega navedenega zaključuje, da določbe dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila v danem primeru ponudnikom ne preprečujejo, da storitev VoWiFi prikažejo kot posebno storitev v svojem uradno veljavnem ceniku in jo (skladno s petim odstavkom 49. člena vzorca pogodbe) zaračunavajo posebej, ločeno od ponudbene cene za storitve, določene v ponudbenem predračunu. Navedeno pomeni, da imajo ponudniki v danem primeru možnost, da podajo ponudbeno ceno za storitev VoWiFi, ki se ne bo vrednotila v okviru meril, kot jih je določil naročnik. Posledično ni mogoče ugotoviti, da so ponudniki, ki ponujajo storitev VoWiFi in tisti, ki je ne, neenakopravno obravnavani, pri čemer pa je odločitev, ali bo ponudnik to storitev dejansko tudi zaračunal v predmetnem javnem naročilu, v domeni vsakega posameznega ponudnika in predstavlja njegovo lastno poslovno odločitev.

Ob upoštevanju navedenega Državna revizijska komisija zaključuje, da vlagatelj ni uspel izkazati, da je naročnik s tehničnimi zahtevami, ki se nanašajo na obveznost zagotavljanja storitve VoWiFi in ki jih predstavlja tudi sporni odgovor naročnika na Portalu javnih naročil, objavljen 23. 9. 2024 ob 13.37, kršil določbe 68. člena ZJN-3 in načelo enakopravne obravnave ponudnikov (7. člen ZJN-3).

## *2.) Glede predložitve podatkov za oblikovanje ponudbene cene*

Med strankama je dalje sporno, ali je naročnik ponudnikom posredoval zadostne oziroma ustrezne podatke, da lahko oblikujejo (konkurenčne) ponudbene cene za mobilne aparate in storitve, določene v ponudbenem predračunu.

V okviru tega očitka vlagatelj najprej zatrjuje, da je v predmetnem javnem naročilu razmerje vrednosti mobilnih aparatov glede na zahtevane storitve močno v prid mobilnim aparatom, zato naročniku očita, da je napačno označil javno naročilo kot javno naročilo storitev. Ker v konkretnem javnem naročilu po vlagateljem prepričanju prevladuje nakup blaga, bi naročnik pri oddaji javnega naročila moral upoštevati določbo prvega odstavka 25. člena ZJN-3. Ta določa, da se javna naročila, katerih predmet sta dve ali več vrst različnih naročil (gradenj, storitev ali blaga), oddajo v skladu z določbami, ki se uporabljajo za vrsto naročila, značilno za glavni predmet določenega naročila.

Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelj ni izkazal, da mu je zaradi ravnanja naročnika, ki ga v zahtevku za revizijo navaja kot kršitev (tj. domnevno neupoštevanje pravila o mešanih javnih naročilih), nastala ali bi mu lahko nastala škoda, kar predstavlja enega izmed elementov za priznanje aktivne legitimacije. Na tem mestu je glede (možnosti) nastanka škode treba pojasniti, da vlagatelj z vložitvijo zahtevka za revizijo zavaruje svoj položaj, in sicer, ko zatrjevane kršitve naročnika vplivajo na njegov položaj v smislu, da bi mu bilo zaradi njih onemogočeno ali bistveno oteženo sodelovanje v postopku oddaje javnega naročila in s tem onemogočena ali bistveno otežena možnost pridobitve naročila. Kršitve, ki jih zatrjuje vlagatelj v zahtevku za revizijo, morajo tako imeti za posledico vsaj verjeten nastanek škode, ki se kaže kot posledica nezakonitega onemogočanja pridobitve konkretnega javnega naročila.

Ker vlagatelj obstoja nastanka ali možnosti nastanka škode zaradi očitane kršitve in s tem svoje aktivne legitimacije ni utemeljil (pri čemer vlagatelj niti ne pojasni, kakšne so posledice domnevnega neupoštevanja določbe 25. člena ZJN-3 v konkretnem primeru), Državna revizijska komisija ugotavlja, da vsebinske presoje zatrjevanega očitka ni mogoče opraviti.

V zvezi z nadaljnjim očitkom vlagatelja v tem delu zahtevka za revizijo, tj. kršitvijo načela enakopravne obravnave ponudnikov zaradi neposredovanja zahtevanih podatkov o realizaciji

nakupov mobilnih aparatov po obstoječi pogodbi (ki se izvaja za isti predmet javnega naročila), se gre uvodoma strinjati z vlagateljem, da je naloga naročnika, da ponudnikom poda zadostne in ustrezne informacije, da lahko ti pripravijo medsebojno primerljive in tudi konkurenčne ponudbe. Vendar pa ZJN-3 naročniku ne nalaga, da navede prav vse podatke oziroma pripravi vseobsegajočo dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila, saj vsak ponudnik, ki se odloči sodelovati v postopku oddaje javnega naročila, nase prevzema tudi določena (poslovna) tveganja. V kolikor je naročnik v preteklosti že izvajal postopek javnega naročila za isti predmet in ima za ta predmet že sklenjeno pogodbo, obstoječi izvajalec nedvomno razpolaga z velikim obsegom informacij, kar pa ne pomeni, da je prav vsaka od njih relevantna za pripravo ponudbe in bi moral naročnik s prav vsako izmed njih, z namenom spoštovanja načela enakopravne obravnave ponudnikov, seznaniti tudi preostale ponudnike, oziroma povedano drugače, da je naročnik kršil katero od temeljnih načel že zgolj zato, ker tega ni storil (prim. odločitev Državne revizijske komisije v zadevi št. 018-096/2024).

Upoštevač navedeno je pri presoji o utemeljenosti predmetnih revizijskih navedb pomembno ugotoviti, ali je naročnik vsem potencialnim ponudnikom podal tiste informacije, ki jih potrebujejo za pripravo dopustne ponudbe kot tudi za oblikovanje (konkurenčne) ponudbene cene.

V obravnavanem primeru je naročnik v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila v točki 15 podal okvirne količine, in sicer je za sklop 1 navedel:

*»Predvideno število uporabniških razmerij: 22.514.*

*Predvideno število mobilnih aparatov: 26.067 kosov, od tega v posameznem razredu predvidoma v odstotkih, kot so določeni v formuli merila, v delu, ki se nanaša na mobilne aparate.*

*Okvirno število uporabnikov, vključenih v DEP/ZTE, je 16.000. «.*

Poleg tega je naročnik v tej točki (za oba sklopa) navedel tudi:

*»Za oba sklopa velja, da je število naročniških razmerij ter število opreme (pojem oprema v dokumentaciji oziroma tem naročilu pomeni aparate ter opremo za prenos podatkov) predvideno in je lahko v času trajanja predmetnega naročila oziroma pogodbe večje ali manjše od predvidenega. «.*

Naročnik je v zvezi s predvideno količino mobilnih aparatov, ki jih naroča v sklopu 1, na Portalu javnih naročil prejel več vprašanj. Na vprašanje zainteresiranega ponudnika:

*»Za namen priprave ekonomsko najugodnejše ponudbe za naročnika in zagotovitev ekonomske smotnosti javnega naročila, bi moral naročnik omejiti spremenljivost števila storitev in naročila mobilnih aparatov. Zato predlagamo, da naročnik omeji količino tako, da določi okvirno število storitev in mobilnih aparatov in določbo, da količina storitev in mobilnih aparatov ne bo nihala za več kot 10 % okvirnega obsega. Tako se bo naročnik izognil visokim stroškom velike spremenljivosti oziroma velikega odklona od okvirnega obsega, ki jih mora ponudnik upoštevati pri izračunu cene ponujene storitve in opreme, čeprav taki odkloni za naročnika sploh ne bodo prišli v poštev. «,*

je naročnik 13. 9. 2024 ob 11.07 na Portalu javnih naročil odgovoril:

*»Količine so okvirne in so lahko večje ali manjše od predvidenih. Pojasnjujemo pa še, da naročnik pri pripravi obsega novega naročila vedno upošteva preteklo statistiko in je morebiten odklon*

vedno upoštevan tudi pri pripravi novega naročila. Dokumentacija naročila se v tem delu ne spremeni.«.

Dalje je naročnik na vprašanje:

»V razpisni dokumentaciji navajate predvideno število mobilnih aparatov 26.067. Naročnika prosimo, da navede v kolikšni meri pričakuje odstopanje od navedenega števila oz. naj natančneje opredeli število aparatov. Na podlagi natančnega števila aparatov bomo lahko ponudniki pripravili optimalno ponudbo za naročnika upoštevajoč subvencije glede na količine aparatov.«.

17. 9. 2024 ob 8.14 odgovoril:

»Količine aparatov po posameznem razredu v okviru izvajanja predmetnega naročila izhajajo iz formule, ob upoštevanju števila aparatov iz točke 15 navodil. Glede okvirnih količin in morebitnih odstopanj je naročnik že odgovoril v odgovoru na vprašanje 2 (Datum objave 13.09.2024 11:07).«.

Naročnik je dalje na Portalu javnih naročil prejel tudi vprašanje, s katerim je bil pozvan na posredovanje podatkov o dejanski porabi oziroma naročilu mobilnih aparatov po obstoječi pogodbi, ki se izvaja za isti predmet, kot ga predstavlja obravnavano javno naročilo. Naročnik je tako na vprašanje:

»Na podlagi pregleda dokumentacije ugotavljamo, da naročnik objavlja zgolj predvideno razdelitev količin po razredih in predvideno količino nabave. Naročnika pozivamo, da posreduje skupno porabo aparatov po razredih v obdobju trajanje pogodbe z obstoječim ponudnikom.

Aparati namreč predstavljajo z naskokom največji strošek za vse ponudnike, ki oddajajo to ponudbo in naročnika pozivamo k natančnemu navajanju količin. Upamo, da se naročnik zaveda, da so razlike zaradi količine aparatov v ponudbenih predračunih lahko merijo v milijonih EUR.

V primeru neobjave teh podatkov, ponudniki nismo v enakopravnem položaju. Naročnik v primeru, da so predvidene količine večje od dejanskih, ne ravna gospodarno, saj bo prejel višje ponudbe kot bi jih sicer lahko. V primeru, če pa so porabljene količine višje od predvidenih, pa vse ponudnike spravlja v neugoden položaj, kjer bodo stroški za zagotavljanje storitev bistveno višji od predvidenih.«.

17. 9. 2024 ob 13.56 podal naslednji odgovor:

»V razpisni dokumentaciji so navedeni vsi podatki, ki jih ponudniki potrebujejo za pripravo ponudbe za novo naročilo.

Naročnik je glede okvirnih količin aparatov po posameznem razredu že odgovoril v odgovoru na 18. vprašanje (Datum objave 17.09.2024 08:14). Naročnik pa še dodatno pojasnjuje, da število aparatov iz točke 15. navodil odraža sporočene potrebe posameznih naročnikov, prav tako pa razdelitev oz. uteži v formuli po posameznem razredu aparatov izhajajo iz sporočenih potreb po aparatih za novo naročilo ob upoštevanju statistike pretekle porabe.«.

Upoštevajoč predhodno citirane določbe dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila gre ugotoviti (in kar med strankama ni sporno), da je naročnik v konkretnem primeru ponudnikom podal določene informacije glede količine mobilnih aparatov, in sicer je navedel ocenjeno število

mobilnih aparatov, ki jih predvideva naročiti v obdobju izvajanja tega javnega naročila. Kot je pojasnil naročnik, iz oblikovanega merila izhaja tudi podatek o predvidenem deležu mobilnih aparatov po posameznih razredih (naročnik je namreč mobilne aparate glede na njihovo zmogljivost in zahtevane lastnosti razdelil na pet razredov – zahteve za posamezni razred pa navedel v tehničnih specifikacijah).

Vendar spor med strankama predstavlja vprašanje, ali je naročnik kršil določbe ZJN-3 s tem, ko ponudnikom na podlagi izrecne zahteve, podane preko Portala javnih naročil (tj. vprašanje, na katerega odgovor je naročnik objavil 17. 9. 2024 ob 13.56) – poleg v razpisni dokumentaciji navedenih podatkov o ocenjeni količini mobilnih aparatov za predmetno javno naročilo – ni posredoval (še) podatkov o dejanskem naročilu mobilnih aparatov (po razredih) v obdobju trajanja obstoječe krovne pogodbe za isti predmet javnega naročila.

V tej zvezi gre najprej opozoriti na temeljni namen postopkov javnega naročanja in s tem povezana splošna načela javnega naročanja, tj. zagotovitev transparentnega postopka in enakopravne obravnave ponudnikov, kot tudi zagotovitev konkurence med ponudniki. Tem načelom sledi tudi določba četrtega odstavka 61. člena ZJN-3, ki določa, da mora naročnik v primeru, če prejme zahtevo, vsem gospodarskim subjektom, ki sodelujejo v postopku javnega naročanja, najpozneje šest dni pred iztekom roka za oddajo ponudb zagotoviti dodatne informacije v zvezi s specifikacijami in vse dodatne dokumente (oziroma štiri dni pred iztekom roka za oddajo ponudb, če naročnik v odprtem postopku, za javna naročila na splošnem področju pa tudi v omejenem postopku, skrajša rok za oddajo ponudb iz razloga nujnosti).

Namen, ki ga naročnik zasleduje pri odgovarjanju na zahteve ter vprašanja, postavljena prek Portala javnih naročil, je tako v zagotavljanju dodatnih informacij, potrebnih za pripravo ponudb, in v podajanju pojasnil, ki naj odpravijo morebitne nejasnosti ter s tem zagotovijo, da bodo predložene ponudbe tudi medsebojno primerljive. Ob tem gre pojasniti še, da je dejstvo, katero blago in storitve ter na kakšen način jih naročnik dejansko naroča, stvar njegovih potreb, kako jih bo obračunaval in plačeval (k čemur sodi tudi količina zahtevanega blaga in storitev), pa je podatek, ki ga ponudniki nujno potrebujejo za pripravo dopustnih in medsebojno primerljivih ponudb (prim. odločitev Državne revizijske komisije v zadevi št. 018-138/2022 in tudi odločitev v zadevi 018-068/2024, na katero se sklicuje vlagatelj). Glede na navedeno je pri poslovni odločitvi posameznega ponudnika za izračun ponudbene cene zagotovo pomembna čim bolj realna (ocenjena) količina blaga in storitev, ki jih naročnik naroča v okviru javnega naročila.

V obravnavanem primeru se gre strinjati z naročnikom, da glede na naravo javnega naročila, tj. skupno javno naročilo za 289 posameznih naročnikov, v katerem se bodo (skladno z drugim odstavkom 6. člena vzorca neposredne pogodbe) mobilni aparati naročali sukcesivno, torej po potrebi, ni mogoče podati natančne količine mobilnih aparatov, ki jih bodo posamezni naročniki potrebovali. Prav tako se gre strinjati z naročnikom, da potrebe in predvidevanja o številu mobilnih aparatov, ki jih bodo potrebovali, najbolje poznajo posamezni naročniki. Iz tega razloga je razumljivo, da je naročnik le-te pozval k oddaji potreb – kar je tudi sicer ustaljen način postopanja pri skupnih javnih naročilih, ki jih izvaja naročnik kot izvajalec skupnega javnega naročanja (skladno z Uredbo o skupnem javnem naročanju Vlade Republike Slovenije, Uradni list RS, št. 27/16). Kot izhaja iz naročnikovega poziva št. 430-82/2024-3130-18 z dne 21. 5. 2024 (na katerega se sklicuje naročnik v odločitvi o zahtevku za revizijo), drži tudi, da so bili posamezni naročniki opozorjeni na čim bolj realno oceno svojih potreb (glede na preteklo realizacijo in predvidene prihodnje potrebe). Prav tako gre soglašati z naročnikom, da je število uporabnikov glede na preteklo javno naročilo drugačno (za približno 3.000 višje) ter da gre sedaj za novo javno naročilo, v katerem so posamezni naročniki sporočili podatke o predvidenem številu mobilnih

aparatorov glede na trenutno predvidevanje, ki je lahko odvisno od različnih dejavnikov, to pa lahko rezultira v drugačni ocenjeni količini, kot so jo sporočili v predhodnem javnem naročilu.

Vendar na drugi strani ni mogoče prezreti, da naročnik s podatki o realizaciji obstoječe pogodbe, ki jih zahteva vlagatelj, razpolaga in jih tako lahko posreduje potencialnim ponudnikom, pri čemer je naročnik te podatke, kot sam zatrjuje, upošteval tudi pri pripravi merila oziroma izračunu uteži posamezne postavke merila (poleg podatkov o bodočih potrebah, ki so jih sporočili posamezni naročniki). Ob tem je treba poudariti, da gre v konkretnem primeru pri spornih podatkih za podatke o porabi javnih sredstev, ki skladno s prvo alinejo tretjega odstavka 6. člena Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/06, s sprem.) predstavljajo informacijo javnega značaja (razen v primerih, opredeljenih v navedeni določbi, ko se dostop do teh informacij ne dodeli).

Dalje Državna revizijska ugotavlja, da je vlagatelj izkazal, da so ti podatki v danem primeru povezani s predmetom javnega naročila in pripravo ponudbe oziroma (konkurenčne) ponudbene cene, saj je kalkulacija ponudbenih cen mobilnih aparatov in zahtevanih storitev odvisna od dejanskega števila mobilnih aparatov, ki bodo naročeni, podatek o realizaciji pretekle oziroma obstoječe pogodbe pa daje ponudniku občutek oziroma predvidevanje, ali bo število mobilnih aparatov bistveno nižje ali višje od ocenjenega. V tej zvezi je treba poudariti (kar izpostavlja tudi vlagatelj), da s predmetnimi podatki (o realizaciji trenutno sklenjene pogodbe) razpolaga eden izmed potencialnih ponudnikov (tj. obstoječi izvajalec), kar pomeni, da ima s tem nedvomno določeno prednost v primerjavi z ostalimi ponudniki, ki teh podatkov nimajo.

Ob tem se gre sicer strinjati z naročnikom, da v konkretnem primeru pri oblikovanju ponudbene cene – glede na merilo, kot ga je naročnik določil v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila – ni relevantna le poraba mobilnih aparatov v preteklem obdobju. Vendar naročnik s tem, ko navaja, da je v merilo v delu mobilnih aparatov vključil tudi predmetni podatek, priznava, da je tudi ta (poleg podatka o pričakovani porabi za naslednje obdobje) pomemben pri pripravi ponudbe oziroma izračunu konkurenčne ponudbene cene. Drži, da ni nujno, da bo tudi v prihodnjem obdobju razmerje med ocenjeno količino mobilnih aparatov ter njihovim dejanskim naročilom enako kot v predhodnem javnem naročilu, vendar je pri tem pomembno poudariti, da vsak posamezni ponudnik po tem, ko razpolaga z določenim podatkom, ki ga potrebuje za oblikovanje ponudbene cene, prevzema nase tveganje za pravilnost predvidevanja in izračun ponudbene cene. Državna revizijska komisija je že v okviru obravnave prvega očitka pojasnila, da je oblikovanje ponudbene cene avtonomna pravica vsakega ponudnika, ki ponudbeno ceno oblikuje v skladu s svojimi poslovnimi odločitvami na način, da doseže tržno konkurenčno ponudbeno ceno, ki zagotavlja kakovostno izvedbo predmeta javnega naročila. Ponudnik kot samostojen subjekt na trgu ima možnost, da v ponudbeno ceno vključi vsa tveganja, tudi tista, ki presegajo njegova (običajna) predvidevanja in s tako ceno konkurira z drugimi ponudniki na javnem naročilu. Vendar mora ponudnik v prvi vrsti razpolagati z ustreznimi in zadostnimi podatki, na podlagi katerih se bo nato lahko odločil, ali in na kakšen način jih bo upošteval pri oblikovanju ponudbene cene.

Vsled navedenemu Državna revizijska komisija ugotavlja, da naročnik v danem primeru ponudnikom ni podal vseh informacij, s katerimi razpolaga in ki jih je vlagatelj želel pridobiti za izračun ponudbene cene, pri čemer ima te podatke obstoječi izvajalec in jih tako lahko upošteva pri oblikovanju ponudbe. Navedeno pomeni, da ponudniki niso v enakopravnem položaju, saj vsi ne razpolagajo z enakimi podatki – ki so javni in za katere je vlagatelj izkazal, da predstavljajo pomembno vlogo pri kalkulaciji ponudbenih cen.



Glede na to, da je Državna revizijska komisija že na podlagi navedenega in ob upoštevanju vseh okoliščin konkretnega primera ugotovila utemeljenost s strani vlagatelja zatrjevane kršitve naročnika, za zakonito in pravilno odločitev o zahtevku za revizijo ni (bilo) razloga oziroma potrebe za izvedbo drugih dokazov v skladu s prvim odstavkom 32. člena ZPVPJN. Državna revizijska komisija je zato kot nepotreben zavrnila vlagateljev dokazni predlog za vpogled v statistiko preteklih nakupov mobilnih aparatov pri naročniku ter primerjavo med načrtovano porabo mobilnih aparatov in dejanskim naročilom aparatov v predhodnem postopku javnega naročila za isti predmet.

Državna revizijska komisija v posledici vsega navedenega zaključuje, da je naročnik s tem, ko na Portalu javnih naročil ni odgovoril na izrecno vprašanje zainteresiranega ponudnika, ki se je nanašalo na količino nabavljenih mobilnih aparatov po obstoječi pogodbi, kršil četrti odstavek 61. člena ZJN-3 ter načelo transparentnosti iz 6. člena ZJN-3 in načelo enakopravne obravnave ponudnikov (7. člen ZJN-3), saj s tem vsem ponudnikom ni zagotovil ustreznih oziroma zadostnih informacij, ki bi jih potrebovali za izračun (konkurenčne) ponudbene cene.

### 3.) Sklepno

Ker je Državna revizijska komisija ugotovila, da je zahtevek za revizijo utemeljen v delu, ki se nanaša na naročnikov odgovor (objavljen na Portalu javnih naročil 17. 9. 2024 ob 13.56), je odločila, kot izhaja iz 1. točke izreka tega sklepa.

Državna revizijska komisija v smislu tretjega odstavka 39. člena ZPVPJN naročniku nalaga, naj v primeru, če bo nadaljeval predmetni postopek oddaje javnega naročila, upošteva ugotovitve iz tega sklepa. Pri tem naj bo še posebej pozoren, da bo vse zahteve oziroma informacije, ob upoštevanju načela transparentnosti (6. člen ZJN-3) in načela enakopravne obravnave ponudnikov (7. člen ZJN-3), posredoval na način, da bodo imeli vsi ponudniki na voljo zadostne podatke za pripravo dopustnih, medsebojno primerljivih in konkurenčnih ponudb.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 1. točke izreka tega sklepa.

Če je zahtevek za revizijo utemeljen, mora naročnik iz lastnih sredstev vlagatelju povrniti potrebne stroške, nastale v predrevizijskem in revizijskem postopku, vključno s takso (tretji odstavek 70. člena ZPVPJN). Če bi vlagatelj v celoti uspel z zahtevkom za revizijo, bi mu Državna revizijska komisija upoštevač prvi, drugi in tretji odstavek 70. člena ZPVPJN, ob upoštevanju okoliščin primera, kot potrebne priznala priglašene stroške za dolžno vplačano takso v višini 4.000,00 EUR). Ker pa je vlagatelj z zahtevkom za revizijo uspel le v eni polovici (v delu, ki se nanaša na neodgovorjeno vprašanje glede podatkov o dejanskem naročilu mobilnih aparatov po obstoječi pogodbi), mu je Državna revizijska komisija priznala stroške v višini ene polovice priglašenih stroškov.

Državna revizijska komisija je tako vlagatelju priznala stroške v višini 2.000,00 EUR, ki mu jih je naročnik dolžan povrniti v roku 15 dni od prejema tega sklepa, skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi, ki tečejo od prvega dne po poteku roka za prostovoljno izpolnitev do plačila.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 2. točke izreka tega sklepa.

Naročnik je v odločitvi o zahtevku za revizijo odločil, da mu mora vlagatelj povrniti stroške postopka, ki so mu nastali zaradi odločanja o zahtevku za revizijo (naročnik je navedel, da je pri pripravi sklepa sodeloval en uslužbenec, katerega stroški izhajajo iz naslednje opredelitve:

strošek plače javnega uslužbenca na delovnem mestu podsekretar na mesečnem nivoju znaša 2.889,57 EUR, kar pomeni, da vrednost ene ure, ob upoštevanju 184 ur delovne obveznosti, znaša 15,07 EUR – ker je bilo za pripravo predmetne odločitve porabljenih 15 ur, naročnik ocenjuje strošek v višini 235,56 EUR).

Naročnikovo stroškovno zahtevo je treba zavrniti že iz razloga, ker naročnik v predrevizijskem postopku na podlagi določb ZPVPJN sprejema odločitve v vlogi organa odločanja oziroma pravnega varstva (1. alineja 2. člena ZPVPJN v povezavi z 28. členom ZPVPJN), ne pa v vlogi stranke predrevizijskega postopka (prvi odstavek 3. člena ZPVPJN), zato do povrnitve priglašenih stroškov ni upravičen.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 3. točke izreka tega sklepa.

**Pravni pouk:**

Upravni spor zoper to odločitev ni dovoljen.

Predsednik senata:  
Samo Červek, univ. dipl. prav.,  
predsednik Državne revizijske komisije

Vročiti:

- naročnik,
- vlagatelj,
- Republika Slovenija, Ministrstvo za javno upravo.

Vložiti:

- v spis zadeve, tu.